

Књига – од византијске до дигиталне

Гордана Стокић Симончић
Универзитет у Београду
Филолошки факултет – Катедра за библиотекарство и информатику, Београд
gordana.stokic.simoncic@gmail.com

Остварење мисије савремених библиотека захтева примену најразличитијих знања – од историјских, археографских, лингвистичких, преко социолошких и епистемолошко-организационих, до менаџерских и информатичких. Тема 38. броја *Читалишта* потврђује интердисциплинарност библиотекарства тако што – бавећи се писаном баштином – подсећа на комплексна знања неопходна за разумевање и преношење порука из прошлих времена, али и на неопходну примену информационо-комуникационе технологије коју намеће опредељење за општу доступност грађе. Но, чини се да темат назван једноставно *Књига – од византијске до дигиталне* потврђује и јединство науке у нашем времену које глобално одликују поделе и антагонизми.

Текст „Византинци и писана реч“ аутора Радивоја Радића враћа читаоце у цело миленијум дугу културу рукописне књиге и подсећа да је управо *трансмисија рукописа омогућила европским народима да постану баштинници непроцењивих цивилизацијских вредности*. Са поносом се може констатовати да је византијска цивилизација можда најзначајније исходиште српске културе и духовности, на шта нас непрестано подсећа и манстир Хиландар, о чијој „Средњој библиотеци“ пише Жарко Војновић. *По штићу чуварка бојослужбене књије, а по пореклу руска*, до сада готово потпуно непозната Средња библиотека доказ је још једне, за национални идентитет Срба суштински важне, културне трансмисије.

Посебан круг питања представља приступ изучавању писаног наслеђа, првенствено рукописне књиге. Владан Тријић разматра однос археографског описа и кодиколошке обраде рукописа констатујући да је *домаћој кодикологији пошребан већи број радова који свеобухватно говоре о физичком склопу и судбини појединачних кодекса, како би сачувана знања у будућности омогућила синтезу, односно ...разумевање начела функционисања писане културе* у целини. Најзад, Александра Драпшин бави се дигитализацијом писане баштине и најављује могућност новог, интерактивног истраживачког приступа. Као пример послужили су Електронски каталог Библиотеке Матице српске, *Дигитална БМС и Електронски регистар сјаје и рејке библиотечке грађе*.